

Ouwehoeren

Martine en Louise Fokkens

Ouwehoeren

Verhalen uit de Peeskamer

Bertram+de Leeuw Uitgevers

© Martine en Louise Fokkens, 2011

Alle rechten voorbehouden

Samenstelling en redactie Gabrielle Provaas

Omslagontwerp en foto Rob Schröder

Ontwerp binnenwerk Rob Schröder en Gabrielle Provaas

Infogram Eric Hammink

ISBN 9789461560353

NUR 740

www.bertramendeleeuw.nl

Inhoud

- 9 Van de Tweeling
- 10 De Dames Fokkens
- 14 Plattegrond

- 17 Kop in de Wind
- 19 Sjieke Meneer
- 21 Congo Star
- 23 Vlugge Nelis
- 24 De Keuring
- 26 Ochtendspits
- 28 Tippelen
- 30 Niegesbak
- 32 Het Kippentrappetje
- 34 Dat doet mijn zuster niet!
- 37 Nigtevecht
- 39 Stuntelen met Condooms
- 41 Hinke Pinkie
- 43 Het Schuifdeurkeukenkastje
- 44 Kiekeboe
- 45 De Glazenwasser
- 46 Gordijnen Gesloten
- 49 Verliefd op de Wallen
- 51 Kleine Beetjes
- 52 De Gemakkelijke Stoel
- 54 Het Verhaal van Lex
- 57 Tussendoortje
- 59 Een Wandelingetje
- 61 't Halve Deurtje
- 64 Keesje en Tante Miep
- 66 Majoor Bosshardt en 'Toos'

- 69 Het Directeurtje
70 Alfa Romeo
72 AutoRAI
74 Lakbroekje
75 De Tuinkabouter
76 Handschoenen Hettie
78 Doktertje Spelen
79 Barrie en de Boomstam
81 De Lantaarnpaal
83 De Stille Omgang en de Geilelullenloop
87 Hengstenbal
89 De Lampedanser
91 De Stoute Slaaf
93 Mijn Yankee Boy

97 Foto's

113 Het Coke-Mannetje
115 Zo Vader, Zo Zoon
117 Het Verhaal van Floris
118 Bevallen op de Wallen
123 Moet u wel aangeven!
125 Josef en Maria spelen het Klokkenspel
127 Mag Niet
129 Marie en de Rabbijn
131 Brand op de Kast
135 Te Moe
137 Werkende Moeders
140 Teun de Selfkicker

141	Leipe Loetje Duimelot
142	Groot Kind
145	Kop en Munt
147	Ons Eigen Stekkie
149	De Gewichtheffer
151	Zonder Subsidie
153	Een Daggie naar Artis
157	Lekker Soppen
159	De Zielige Buurman
161	De Lastige Buurman
163	Tijdelijke Slavin
165	De Leerhengst
169	De Maagd en de Man
171	Hoe Hannes Hannie Werd
172	Een Lul als een Paard
175	Het Advocaatje
177	Tijd Niet Gezien
179	Het Verhaal van Hans
182	Het Oude Nieuwstraatje
185	Echte Hoerenbinken, Voor Altijd
189	Eens een Hoer ...
190	Woordenlijst

Van de Tweeling

Wij drage dit boek op aan?

Alle mense die in ons geloofd hebbe en die door dik en dun achter ons twee zijn blijve staan.

En alle klante die ons jare trouw zijn gebleve. Vele van hun werden speciale vriende en waren behulpsaam als het nodig was. Je hoefde het maar te vrage en ze stonde voor je klaar.

We hebbe ons altijd zo veel mogelijk, met een lach en veel humor, met de manne om ons heen vermaakt.

Wij waren de schaamte voorbij.

En in het bijzonder danke wij onze vader en moeder die er helaas niet meer zijn. Die altijd door dik en dun achter ons bleve staan, ook voor de klein- en achterkleinkindere. We hoefde maar te kikke en daar stonde ze weer.

En bij deze danke wij de mense die ons nooit veroordeeld hebbe.

Martine en Louise Fokkens, IJmuiden 2011

De Dames Fokkens

Louise en Martine Fokkens zijn een eeneiige tweeling van 69. Onafscheidelijk zijn ze, hun hele leven al. Ze werkten bijna een halve eeuw op de Amsterdamse Wallen. Achter het raam.

De tweeling wordt geboren tijdens de Tweede Wereldoorlog in Amsterdam-West. Hun ouders zijn echte Jordanezen, geboren onder de Westertoren. Pa zit in het verzet, verzorgt onderduikers en stookt clandestien jenever en advocaat. Ze overleven ternauwernood de oorlog en de Hongerwinter. Later krijgt pa een goede baan bij een verzekeringsmaatschappij en verhuist het gezin naar de Amstelkade in Amsterdam-Zuid. Het is een warm nest met zeven kinderen. Een artistiek gezin ook: er wordt muziek gemaakt, geschilderd en gehandwerkt. Louise en Martine basketballen daarnaast fanatiek.

In haar hoogtijdagen wordt Louise de koningin van de Wallen genoemd, omdat ze erg in trek is met haar lange, goudblonde haren, prachtig zandloperfiguur en hautaine voorkomen. Ze gedraagt zich er nog altijd naar: dominant, eigenwijs en vol temperament. Ze is duidelijk de eerstgeborene, draagt het hoofd hoger en is fysiek iets forser. In gesprekken is ze het meest aan het woord. Ze heeft een fenomenaal geheugen. Tot in de kleinste details kan ze voorvallen navertellen. Een vertellerstalent dat zich in dit boek bewijst.

Het is misschien geen toeval dat Louise als eerste in het leven belandt. Als jong meisje droomt ze van een avontuurlijk bestaan en vindt ze de rosse buurt spannend. School interesseert haar weinig. Liever gaat ze met haar zusje naar de bioscoop waar ze nageflooten worden door stoere jongens. Toch belandt ze niet vrijwillig in het rode licht. Op haar zeventiende raakt Louise namelijk zwanger van Willem, een boefje uit de Amsterdamse Pijp. Een gedwongen huwelijk is het gevolg, want het ongetrouwd moederschap is een grote schande vinden haar ouders.

Smoorverliefd is ze op Willem, dat gelukkig wel. Ze krijgen nog twee kinderen samen. Maar 'Mooie Willem' is gek op glamour:

Amerikaanse sleeën, vakanties in Spanje, het nachtleven en andere vrouwen. Als Louise twintig is, dwingt hij haar hardhandig om voor mooie meid te gaan zitten. Begin jaren zestig belandt ze in een bordeel op de Wallen.

Martine is de jongste en speelt van harte tweede viool. Waar Louise zich graag opwindt over onrecht, is Martine vaak mild en gelaten. Ze ziet sneller de humor van iets in en neemt het leven zoals het is. Voor haar zus gaat ze echter door het vuur. Zo verkocht ze Mooie Willem regelmatig een dreun als hij Louise mishandelde.

Op haar negentiende trouwt Martine met Jan, een vriend van Mooie Willem. Vlak voor ze bevalt van haar eerste dochter, hoort ze dat Louise al maanden de hoer speelt op de Wallen. Ze kan het niet geloven. 'Dat doet mijn zuster niet!' Martine krijgt een baantje als schoonmaakster in het bordeel waar Louise werkt. Maar als haar prille gezinnetje een jaar later in geldnood raakt, besluit ze 'het ook maar te gaan doen'. Ze is minstens zo in trek als haar zus.

Op de Oudezijds Voorburgwal staat de eerste hoerenkast waar de tweeling bijna tien jaar werkt. Vaak samen, tot genoegen van de klant. In 1965 staan ze hier een nieuwsgierige prinses Beatrix te woord, die aan de arm van majoor Bosshardt incognito de Wallen bezoekt.

In die jaren zijn de Wallen een levendige volksbuurt. Er zitten niet alleen bordeeltjes, maar ook handwerkateliers, kleine middenstand, cafés en eethuisjes. Criminaliteit is nog op kruimelniveau en van eigen bodem, net als de meisjes van plezier. Prostitutie is de grootste inkomstenbron. Er wordt goud geld verdiend. Veel dames tippelen op straat of in de café's. Raamprostitutie komt pas halverwege de jaren zestig in zwang. Maar de meisjes zitten gekleed achter het raam en oom agent ziet erop toe dat de rok tot over de knie reikt. Later werken Louise en Martine in de Oude Nieuwstraat, een steegje tussen Singel en Spuistraat waar oude hoeren kleine bordeeltjes van een of twee kamertjes bestieren.

Na jaren goed verdiend te hebben, beginnen ze voor zichzelf. In de Koestraat, een steeg tussen de Kloveniersburgwal en de

Oudezijds Achterburgwal, kopen Martine en Louise in 1978 een eigen kast. Tien jaar daarna openen ze op de hoek een eethuisje, De Twee Stiertjes, naar hun sterrenbeeld.

Het is een tijd van bevrijding. Er is immers geen man of hoerenmadam meer die ze de wet voorschrijft. Maar gemakkelijk is het niet. De rosse buurt verhardt door drugscriminaliteit en vrouwenhandel. Net als de wereldeconomie worden ook de Wallen internationaal. De meisjes komen niet langer uit eigen stad en land, maar uit alle windstreken. En daarmee gaat een Hollandse traditie van pezen en uitpieren, van mysterie en spel, zoals Louise en Martine het hoerenvak in de jaren zestig leerden, in rap tempo verloren. Na roerige tijden van plezier en ploeteren, besluiten ze beide panden begin jaren negentig te verkopen.

Louise heeft sindsdien weinig meer gewerkt, maar Martine zit nog steeds achter het raam, in de Oude Nieuwstraat. Een paar jaar geleden verhuisde collega-filmmaker Rob Schröder naar het pittoreske voetgangersstraatje. Tussen de bedrijven door verzorgt Martine daar met haar groene vingers de geveltuinjes. Ook dat van Rob. Ze raakten aan de praat. 'Ik zou eigenlijk wel een film over dit straatje willen maken,' zei Rob, 'met jou in de hoofdrol.' Daar wilde Martine wel over nadenken, zei ze. 'Maar mag mijn zuster dan ook meedoen?'

Zo leerden we de dames Fokkens kennen. Het zijn het twee goedlachse, mollige vrouwen met blozende wangen, beschermende, gulle boezems en witte haren. Vaak dragen ze dezelfde kleren, want ieder kledingstuk dat ze aanschaffen, kopen ze dubbel. Ze houden van prints en vrolijke kleuren. Aan de halsketting een davidster, eenvoudige ringetjes in de oren. Beiden zijn meermaals grootmoeder en overgrootmoeder zelfs. Het zijn echte Jiddische mama's, zorgzaam en bemoederend. Wie op bezoek komt, wordt volgestouwd met eten. Ze hebben een groot hart en een zuiver gevoel voor rechtvaardigheid.

Na een lange periode in Almere verhuisde de tweeling een paar jaar geleden naar IJmuiden, waar ze pal achter de duinen wonen,

in bescheiden jarenzestigflats. Steeds is het Louise die als eerste verhuist, spoorlags gevolgd door Martine. Hun beider huizen hangen vol met eigen schilderijen. Ze schilderen minstens zo gedreven als dat ze schrijven. Het is kleurrijk, uitbundig en anarchistisch werk. Veel landschappen en bloemen, maar ook taferelen uit een turbulent leven in het rode licht. Martine blijkt bovendien een wild talent in abstracter werk.

Het afgelopen jaar maakten Rob Schröder en ik een documentaire over de dames Fokkens. De film heet ook *Ouwehoeren* en gaat in November 2011 in première tijdens het International Documentary Festival Amsterdam .

Tijdens het draaien ontdekten we dat veel geweldige verhalen onbelicht zouden blijven. 'Dat is voor in een boek,' zeiden we dan. Gelukkig is dat boek er ook gekomen. Met vaardige pen, ijzeren discipline, een flinke dosis humor en eerlijkheid hebben Louise en Martine de wonderlijke verhalen uit hun leven opgetekend. Ook kregen ze drie oude klanten, Lex, Floris en Hans, zover om hun ervaringen in de rosse buurt op papier te zetten.

Martine vertelt voornamelijk over wat ze nu meemaakt in de Oude Nieuwstraat, over de bezoeken van trouwe klanten die met haar ouder werden. De verhalen van Louise gaan juist over de tijden van weleer toen ze de koningin van de Wallen was. In deze bundel wisselen Louise en Martine, en verleden en heden elkaar af. Zo kan de lezer zien dat er veel veranderd is en soms helemaal niets.

Gabrielle Provaas, Amsterdam 2011

9

4

Woonadressen Martine & Louise (samen)

- 1 Geboortehuis, Gulden Winckelstraat 42-II Bos en Lommer (1942)
- 2 Ouderlijk huis, Amstelkade 178-III (1949)

1

Louise

- 3 Dusartstraat 23-III, op de lattenzolder met Wimpie vlak voor hun trouwen (1959)
- 4 Eerste Breeuwerstraat 2-I (na het huwelijk tot november 1961)
- 5 Ceintuurbaan 237 (1961)
- 6 Sloestraat 3-III (1969)
- 8 Almere (1983 - 2007)
- 9 IJmuiden (2007 - heden)

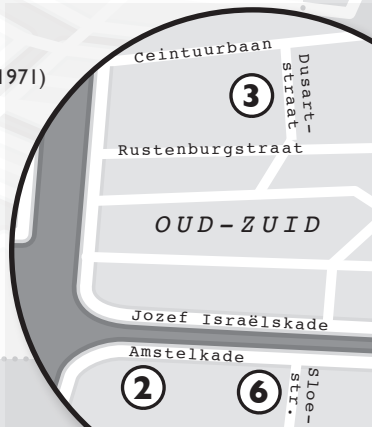
Martine

- 4 Eerste Breeuwerstraat 2-I, na huwelijk met Jan als Louise naar Ceintuurbaan verhuist (1961)
- 7 Jan Oudegeeststraat 45 Osdorp (1962)
- 6 Sloestraat 3-II, onder Louise (1970)
- 8 Almere (1983 - 2008)
- 9 IJmuiden (2008 - heden)

Werklokaties

- A Animeerbar, Reguliersdwarsstraat 105 (Louise, 1962)
- B Café Congo Star, Nieuwendijk 131 (Louise, 1962)
- C Café de Beurstep, Beurspassage (Louise, 1962)
- D Utrechtsestraat, tippelen (Louise, 1962)
- E Peeshotelletjes, Amstel 48-54 (Louise, 1962)
- F Kast van Jan en Leen Stoeten, Oudezijds Voorburgwal 97 (Martine en Louise, 1963 - 1971)
- G 't Halve deurtje, Reguliersdwarsstraat 55 (Louise, 1965)
- H Diverse bordeeltjes, Oude Nieuwstraat (Martine en Louise, 1972 - 1978 en 1992 - heden)
- I Oudekerksplein (Martine en Louise vallen hier af en toe in, jaren '60 en '70)
- J Eigen bordeel, Koestraat 14 (1978 - 1992)

7

Centraal Station

8

Singel
Nieuwstraat
Oude Spuistraat

H

B

C

I

F

J

BINNENSTAD

DE WALLEN

Nieuwmarkt

Rokin

Damrak
Beursstraat
Warmoesstraat
Oudezijds Voorburgwal

Oudezijds Achterburgwal
Koestraat

Kloveniersburgwal

A M S T E R D A M

Waterlooplein

E

Amstel

G

A

Reguliersdwarstraat

Amstelstraat

Rembrandtplein

Utrechtstraat

Herengracht

Keizersgracht

D

Prinsengracht

Frederiksplein

Stadhouderskade

5